

RADNY RADY MIASTA LUBLIN TOMASZ GONTARZ

Lublin, 1 czerwca 2026 r.

Pan dr Krzysztof Żuk
Prezydent Miasta Lublin

za pośrednictwem:

Przewodniczącego Rady Miasta Lublin

Jarosława Pakuły

INTERPELACJA

w sprawie wystąpienia Prezydenta Miasta Lublin do ukraińskich miast partnerskich Lublina, w szczególności do mera Lwowa, w związku z nadaniem jednostce Sił Operacji Specjalnych Ukrainy honorowego imienia „Bohaterów UPA”

Szanowny Panie Prezydencie,

na podstawie art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) zwracam się o udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące stanowiska Miasta Lublin wobec decyzji władz Ukrainy o uhonorowaniu jednostki wojskowej imieniem formacji odpowiedzialnej za ludobójstwo na ludności polskiej.

W dniu 27 maja 2026 r. Prezydent Ukrainy nadał honorowe miano „**Bohaterów UPA**” Odrębnemu Centrum Operacji Specjalnych „Północ” Sił Operacji Specjalnych Sił Zbrojnych Ukrainy. Decyzja ta spotkała się w Polsce z szeroką i jednoznaczną krytyką — sprzeciw wyrazili m.in. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej oraz Minister Spraw Zagranicznych. Upamiętnianie Ukraińskiej Powstańczej Armii — formacji odpowiedzialnej za zbrodnię wołyńską, ludobójstwo dokonane na dziesiątkach tysięcy obywateli polskich w latach 1943–1945 — pozostaje nie do pogodzenia z prawdą historyczną oraz z ideą rzeczywistego pojednania polsko-ukraińskiego.

Na decyzję tę zareagowali również samorządowcy. **Prezydent Puław Paweł Maj skierował oficjalny list protestacyjny do mera partnerskiego miasta Bojarka**, oceniając uhonorowanie UPA jako haniebne i godzące w pamięć ofiar Rzezi Wołyńskiej oraz podkreślając, że budowanie kultu UPA jest nie do pogodzenia z partnerską współpracą między samorządami. Wystąpienie to pokazuje, że samorząd terytorialny — także w relacjach z miastami partnerskimi — dysponuje narzędziami pozwalającymi zająć jasne stanowisko w tej sprawie.

RADNY RADY MIASTA LUBLIN TOMASZ GONTARZ

Lublin utrzymuje rozbudowaną współpracę z miastami ukraińskimi. Do ukraińskich miast partnerskich Lublina należą m.in. **Lwów, Łuck, Iwano-Frankiwnsk, Równe, Sumy, Charków, Starobielsk i Ługańsk**. Szczególne znaczenie ma w tym kontekście współpraca ze Lwowem — miastem partnerskim Lublina na mocy umowy z 15 stycznia 2004 r., leżącym w regionie bezpośrednio związanym z pamięcią o zbrodni wołyńskiej. Zwracam przy tym uwagę, że **mer Lwowa Andrij Sadowy publicznie bronił decyzji o uhonorowaniu UPA**, wskazując, że „w czasach wojny nie debatuje się o decyzji prezydenta”, oraz podważając wiedzę o przebiegu wydarzeń historycznych, co czyni pytanie o stanowisko Lublina tym bardziej zasadnym.

Co istotne, samo Miasto Lublin zajęło już w tej sprawie publiczne stanowisko. Z końcem maja 2026 r. — jeszcze 28 maja flaga Ukrainy powiewała na Ratuszu — Miasto zdjęło ją z budynku, wskazując, że jest to **bezpośrednia reakcja na decyzję prezydenta Wołodymyra Zelenskigo** o nadaniu jednostce imienia „Bohaterów UPA”. Rzecznik Prezydenta Miasta oświadczyła, że Lublin — śladem innych polskich miast — podziela krytyczne stanowisko Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP oraz Ambasady RP w Kijowie, oraz że gloryfikacja formacji odpowiedzialnych za zbrodnie na ludności cywilnej godzi w pamięć historyczną i utrudnia dialog polsko-ukraiński. Miasto zadeklarowało przy tym, że będzie „konsekwentnie domagać się poszanowania prawdy historycznej oraz godnego upamiętnienia ofiar”. Skoro Miasto sformułowało tak jednoznaczną ocenę i zapowiedziało konsekwentne działania, zasadne jest pytanie, czy stanowisko to zostanie zakomunikowane również bezpośrednio ukraińskim partnerom Lublina — w szczególności Lwowowi, którego mer publicznie bronił decyzji o uhonorowaniu UPA.

Pragnę zaznaczyć, że niniejsza interpelacja nie kwestionuje sensu pomocy humanitarnej udzielanej przez Lublin i jego mieszkańców obywatelom Ukrainy w obliczu rosyjskiej agresji ani potrzeby dalszej współpracy z ukraińskimi samorządami. Wyraża natomiast oczekiwanie, że współpraca ta opiera się na prawdzie historycznej i wzajemnym szacunku, a Miasto — wzorem Puław — nie pozostaje obojętne wobec gloryfikacji formacji odpowiedzialnej za ludobójstwo na Polakach.

W związku z powyższym wnoszę o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy Pan Prezydent — wzorem Prezydenta Puław — zamierza skierować oficjalny list protestacyjny do ukraińskich miast partnerskich Lublina, w szczególności do mera Lwowa Andrija Sadowego, w związku z nadaniem jednostce Sił Operacji Specjalnych Ukrainy honorowego imienia „Bohaterów UPA”? Jeżeli tak — w jakim terminie; jeżeli nie — proszę o wskazanie powodów.

RADNY RADY MIASTA LUBLIN TOMASZ GONTARZ

2. Miasto Lublin, zdejmując flagę Ukrainy z Ratusza, oświadczyło, że gloryfikacja formacji odpowiedzialnych za zbrodnie na ludności cywilnej godzi w pamięć historyczną i utrudnia dialog polsko-ukraiński, oraz zapowiedziało, że będzie konsekwentnie domagać się poszanowania prawdy historycznej. W jaki konkretnie sposób Miasto zamierza realizować tę zapowiedź w relacjach z ukraińskimi miastami partnerskimi? Czy zadeklarowane stanowisko zostanie przekazane wprost władzom Lwowa, których mer publicznie bronił decyzji o uhonorowaniu UPA?
3. Czy Pan Prezydent podziela ocenę, zgodnie z którą publiczna gloryfikacja Ukraińskiej Powstańczej Armii — formacji odpowiedzialnej za zbrodnię wołyńską — jest nie do pogodzenia z ideą pojednania polsko-ukraińskiego oraz z partnerską współpracą między samorządami?
4. Czy w związku z publicznym poparciem przez mera Lwowa decyzji o uhonorowaniu UPA Pan Prezydent zamierza podnieść tę kwestię w bezpośrednich kontaktach z władzami Lwowa? Czy stanowisko mera Lwowa wpływa na ocenę dalszej współpracy partnerskiej obu miast?
5. Czy w ramach współpracy z ukraińskimi miastami partnerskimi Miasto Lublin wystąpi z oczekiwaniem powstrzymania się od honorowania formacji odpowiedzialnych za zbrodnię wołyńską oraz z apelem o godne upamiętnienie polskich ofiar tej zbrodni na terenie miast partnerskich?
6. Jaki jest aktualny status formalny współpracy Lublina z poszczególnymi ukraińskimi miastami partnerskimi (obowiązujące umowy i porozumienia)? Czy w świetle opisanych okoliczności Pan Prezydent rozważa przedłożenie Radzie Miasta Lublin stanowiska lub projektu uchwały odnoszącego się do decyzji władz Ukrainy o uhonorowaniu UPA?
7. Czy Miasto Lublin w jakiegokolwiek formie — w korespondencji, oświadczeniach lub działaniach promocyjnych — odniosło się już do decyzji z 27 maja 2026 r.? Jeżeli tak, proszę o udostępnienie treści tych wystąpień.

RADNY RADY MIASTA LUBLIN TOMASZ GONTARZ

Fakt, że samorząd Puław zdobył się na jednoznaczne stanowisko wobec partnera ukraińskiego, a mer partnerskiego Lublinowi Lwowa publicznie bronił uhonorowania UPA, uzasadnia oczekiwanie, że również Lublin — miasto o szczególnych, wieloletnich związkach z Ukrainą — zajmie w tej sprawie wyraźne i godne stanowisko wobec mieszkańców oraz wobec pamięci ofiar zbrodni wołyńskiej.

Z wyrazami szacunku,

(-)

Tomasz Gontarz

Radny Rady Miasta Lublin